

SVENSK
BRANDKÅRSTIDNING
FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÅRER

N:o 4.

GÖTEBORG.
Joh. Glössons Eitr. Boktr.
1912.

April 1912

Äges af:
Svenska
Brandmänna-Förbundet.
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare
ERIK BLOMGREN,
Göteborg. Tel. 71.

Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösn. 25 öre.
Annonsspriser:
1 texten 1 kr., å andra platser 70
öre pr cm. och spalt

Svenska Brandmannaförbundets 4:de årsmöte.

Grupp af deltagare i Svenska Brandmannaförbundets årsmöte i Falun.

Svenska Brandmannaförbundet har under öfverbrandmästare Klaes L. Carlssons, Göteborg, ordförandeskap den 22 och 23 dennes hållit sitt 4:de årsmöte i Bergsskolan i Falun.

Samlingen skedde den 22 kl. 10 fm., då de valda ombuden aflämnade sina fullmakter. Härefter höll ordföranden följande hälsningstal:

»Mina herrar!

Då vi nu som representanter för vårt förbund gå att dryfta de frågor, som föreligga till behandling, vill jag som förbundets ordförande uppdraga några riktlinier, några hållpunkter.

Det är så hälsosamt, att alltid i livet veta *hvad* man vill och *hvar*t man vill, eller med andra ord, hvilket mål man uppställt för sig och arbetar för att nå. Vi böra därför nu, redan i början af vårt sammanträde, ha dessa begrepp klara, ty därigenom vinna vi styrka och tid. Vi slippa att famla och vi kunna genast från början inrikta vårt arbete på frågornas lösning. Därvid ha vi endast att följa våra stagars 2:dra paragraf, nämligen att gagna och beförda vårt yrkes utveckling samt att skydda och värna gemensamma intressen. Om vi se på dessa båda punkter litet närmare, så skola vi finna, att de höra mycket intimt tillsammans, ty i den mån vi kunna gagna och beförda yrkets utveckling, så skydda och främja vi, i stort sett, äfven våra egna intressen.

Hvarje brandman, hvilken grad han än innehar, som i mån af sin styrkas mått arbetar för detta måls ernående, bör äga allas vår aktning och tillgifvenhet, ty han visar därigenom, att han arbetar i den rätta andan.

Vår tid glider eller rättare sagt rusar fortare fram än någon föregående, och vi böra såsom förståndiga män söka att följa med.

Vi ha hvarken tid eller råd att slösa bort vårt arbete på oväsentliga saker och än mindre få vi af något skäl ställa oss hindrande i vägen för dem, som vilja arbeta för att gagna vår gemensamma sak.

Vår tid är sammanslutningens, de stora idéernas och en täfningens tid på alla områden. Vi ha lärt oss — eller måhända andra ha gjort det — att erkänna sammanslutningen som en väg och ett medel till utveckling.

Då vi nu ha skrivit *utveckling* och *framåt-gående* på vår fana, böra vi reagera mot den eller det som vill skada vår sammanslutning — vårt förbund.

Hafva vi nu dessa grundprinciper fullt klara för oss, är jag öfvertygad om, att såväl styrelseledamöter som delegerade skola göra sitt allra bästa för förbundet och detsamma fasta sammanhållande.

I denna förvisning hälsar jag samtliga förbundsmedlemmar välkomna, och ber, att i denna välkomsthälsning få innesluta alla, som här äro närvarande, och förklarar härmed Svenska Brandmannaförbundets 4:de årsmöte öppnadt.»

Härefter föredrog ordföranden styrelseberättelsen. Af denna framgick bland annat, att styrelsen på grund af ekonomiska skäl icke under året haft mera än ett sammanträde, och detta dagen före förbundsåret. Med anledning

häraf föreslog styrelsen, att årsafgiften för medlemmarna måtte höjas med 50 öre pr medlem. De till styrelsen hänskjutna frågorna angående bildandet af en *brandmästareskola* samt utgifvande af en *handbok för brandmän* hade af en del af styrelsen ingående behandlats, och hade styrelsen enat sig om ett uttalande att framlägga för mötet.

Beträffande frågan »Hvad bör Svenska Brandmannaförbundet göra för förbättrandet af brandväsendet å landsbygden?» hade en kommitté haft denna under utredning och hade styrelsen enhälligt godkänt kommitténs uttalande. Vidare upplyste styrelsen, att frågan om städers ersättningsskyldighet till brandmän vid iråkade olycksfall ännu icke i sin helhet blifvit afgjord; dock hade en del kommitter på ett betryggande sätt ordnad för sitt brandmanskap. Stipendiefonden hade ännu icke tagits i bruk. Styrelsen hoppades likväl, att det under året skall inflyta så mycket medel, att utdelning under nästkommande år kan ur densamma verkställas. Af berättelsen framgick vidare, att förbundet den 1 januari bestod af följande föreningar med nedanstående medlemsantal: Stockholm 170 — Göteborg 78 — Malmö 30 — Norrköping 24 — Gefle 20 — Söderhamn 23 — Örebro 18 — Karlstad 15 Helsingborg 19 — Uppsala 15 — Vesterås 13 — Härnösand 10 — Jönköping 14 — Södertelje 14 — Östersund 10 — Sundsvall 33 — Alingsås 25 — Lysekil 16 — Borås 13 och Falun 23 eller sammanlagt 583 jämte 10 enskilda medlemmar.

Sedan förbundets förra sammanträde hade fyra medlemmar med döden afgått, nämligen: maskinkorporalen vid Gefle brandkår *Johan Roos*, brandkarlen vid Göteborgs brandkår *Carl Adolf Nilsson*, brandkarlen vid Örebro brandkår *Gösta Karlsson* och brandkarlen vid Stockh. brandkår *Oskar Salomon Johansson*. Med anledning häraf framhölls i berättelsen: »Samtliga voro jämförelsevis unga män och hade framför sig en bana rik på möjligheter. De ha slutat, och då vi nu uttala ett »*tack för god vakt!*» bör minnet af dessa våra kamrater mana oss att taga allt vårt arbete på fullt allvar och utföra det så, att det om oss kan sägas: »Han gjorde hvad han kunde för att gagna vårt förbunds syften.»

Till justeringsmän för protokollet valdes Ad. Edberg, Stockh. o. Arv. Svensson, Alingsås. Protokollet från föregående möte lades till handlingarne med en anmärkning af A. J. Nordmark, Lysekil, att ett fattat beslut om afsändande af en krans till afliden medlems bär ej blifvit införd i detsamma.

Redaktörens för Svensk Brandkärs-Tidning

berättelse föredrogs därpå. Ut i denna berättelse framhölls bland annat, att det torde blifva nödvändigt höja medlemmarnes årsafgift med kr. 2: 50 pr medlem, så att prenumerationsafgiften för tidningen under året äfven kunde ingå häri. Detta förslag blef också af mötet antaget.

Vidare hade redaktören föreslagit, att inga rusdrycksannonser måtte intagas i tidningen efter 1913 års ingång. Detta blef af mötet afslaget, med den motiveringen, att, »då dylika annonser ej kunna anses skada förbundets verksamhet, utan blott tillföra tidningen en välbehöflig inkomst, de fortfarande måtte intagas å tidningens annonseridor i den mån de inflyta.» Vidare beslutades att höja redaktörens arvode med 25 öre pr prenumerant.

Öfverbrandmästaren Erik Blomgren föredrog berättelsen öfver Svenska Brandmannaförbundets brandkärsmuseums i Göteborg verksamhet under år 1911. Af denna framgick att museet förutom en hel del museiföremål och litteratur har en kontant behållning af kr. 742: 23. Museinämnden utgöres af öfverbrandmästarna Erik Blomgren, C. A. Carlsson och Klaes L. Carlsson, Göteborg. En bättre lokal för museets samlingar är, framhölls det i berättelsen, med det snaraste af behöfvat påkallad, då den i Olskrokens brandstation i Göteborg anordnade lokalen endast är en provisorisk sådan. Museinämnden hade därför beslutat att återigen göra framställning om bättre lokaler för museet.

Härefter föredrogs revisionsberättelsen och ansvarsfrihet beviljades. Ur denna berättelse må nämnas, att Svenska Brandmannaförbundets Stipendiefond den 1 januari hade en behållning af kr. 647: 81.

Sedan arbetsordning för de båda mötesdagarna antagits, beslutade sammanträdet af-sända hälsningstelegram till förbundets hedersledamöter, till brandcheferna i Stockholm och Göteborg samt till brandmannaförbunden i Norge, Danmark och Finland.

Revisorerna hade i skrifvelse föreslagit, att förbundet måtte i likhet med förra året ut-lotta 20 andelar i Svensk Brandkårs-Tidning. På förbundskassörens förslag beslutade dock mötet att i stället för de föreslagna 20 utlotta 40 andelar.

Motionen om åstadkommande af en Enke- och pupillkassa inom förbundet blef för bättre utredning återmitterad till Karlstads brandmannaförening.

Vid förra årsmötet hade en kommité, bestående af Erik Blomgren, Göteborg, Adolf Edberg, Stockholm, A. J. Nordmark, Lysekil och Arvid Svensson, Alingsås, blifvit tillsatt

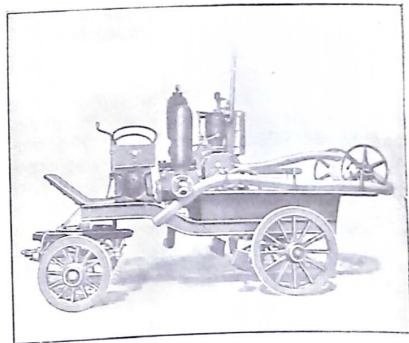
för att afgifva svar på frågan: »Hvad bör Svenska Brandmannaförbundet göra för förbättring af brandväsendet på landsbygden?» Denna kommité hade föreslagit:

att förbundet måtte vid skilda brandkärer inom landet vidtala kompetenta personer att såsom brandkonsulenter, på anmodan från samhällen, som ämnade ordna eller förbättra brandväsendet, å ort och ställe tillhandaga vederbörande med råd och upplysningar, äfvensom att uppgöra förslag i organisationsfrågor till brandväsendets förbättring;

att genom utsändande af cirkulärskrifvelser och genom tidningspressen i så stor utsträckning som möjligt bekantgöra, hvad förbundet i oivannämnda fråga beslutar.

Detta förslag blef också af mötet enhälligt antaget.

Kommitén hade föreslagit nedannämnda personer såsom brandkonsulenter, hvilka också blifvo af mötet antagna, nämligen: Brandför-männen K. R. Lindblom, Stockholm, C. Hj. Cederholm, Stockh., J. M. Sjökvist, Stockh., Brandmästarna R. Reinecke, Geife, K. Söder-

Motorsprutan "MERIT"

— 5 hkr. —

Lättskött och absolut tillförlitlig.
Driftkostnad ca 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en
25 met. vägrät, 20 met. lodrät stråle.

Ca 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motorafdelningen.

Göteborg.

Stockholm.

Malmö.

berg, Eskilstuna, Aug. Wiberg, Södertelje, K. A. Sandberg, Versterås, G. A. Welin, Karlstad och O. P. Stråhle, Luleå, Brandkorpral A. J. Nordmark, Lysekil, Öfverbrandmästarne C. A. Carlsson, Gbg, Klaes L. Carlsson, Gbg och H. Thomé, Borås, Brandsergeanten Carl O. G. Brouzell, Halmstad, Brandmästarne Gust. Wahlström, Linköping och Adolf Nilsson, Karlskrona.

Beträffande anordnandet af en *brandmäs-tareskola* inom förbundet, hade styrelsen tänkt sig densamma förlagd till Stockh. På grund af frågans nuvarande läge ville styrelsen föreslå förbundet, att styrelsen eller en kommitté finge i uppdrag att sätta sig i förbindelse med Stockh:ms stads Brandchef och Svenska Brandchefs-föreningen, för att inhämta deras yttrande och till nästa årsmöte framkomma med fullständigt förslag till frågans möjliga förverkligande.

För att få genomgå omnämnda kurs hade styrelsen tänkt sig uppställa följande fordringar. Att hafva tjänstgjort minst tre år vid någon fast brandkår samt att tillhöra Svenska Brandmannaförbundet. Ansökan, ställd till förbundsstyrelsen, skulle vara åtföljd af de tjänstemeriter sökanden kunde åberopa jämte särskild rekommendation från vederbörande brandchef, huruvida den sökande kan anses lämplig som befälsämne.

Eleven skulle under den tid skolan varade sättas i tillfälle att deltaga i alla inom den brandkår, där skolan vore förlagd, förekommande öfningar och utryckningar samt expeditionsgöröml, brandtelegrafs och ångsprutors skötande, automobilers handhafvande m. m.

Under skoltiden skulle eleven ställas, hvad diciplin och ordning angår, under den vid brandkåren, där skolan är förlagd, gällande instruktionen till efterrättelse.

Kursernas längd föreslogs af styrelsen till minst tre månader, hvarefter eleven skulle erhålla afgångsbetyg i de olika läroämnena, utfärdadt af chefen för skolan jämte öfriga lärare efter förtjänst. De olika läroämnena och betygsgraderna skulle bestämmas af chefen för skolan och förbundsstyrelsen gemensamt.

Styrelsen uttalade till sist den förhoppningen, att denna för brandväsendets sunda utveckling så viktiga instution må komma till stånd, och ville styrelsen nedlägga all möda för förslagens förverkligande. Detta styrelsens förslag blef af mötet godkänt.

Vidare förelåg ett bordlagt förslag om åstadkommande af en handbok för brandmän. Som denna fråga för närvarande syntes mycket svårlost, icke minst hvad kostnaden beträffade, blef den återigen bordlagd.

Brandmästare Aug. Wibergs förslag om anskaffande af en ring som hederstecken för brandmän tillhörande förbundet blef ej af mötet antaget.

Sedan gemensam middag intagits å Nya hotellet och mötesdeltagarna åter kl. 4 e. m. samlats, hade Falu brandkår en erkännansvärd uppvisning för de främmande brandmännen under befäl af brandchefen Carl Landström. Först gjordes en anspänning med utryckning och körning med den för brandkåren vanliga takten rundt de kvarter, som äro belägna närmast brandstationen. Härefter förekom inne på brandstationens gård resning af stegar, slangutläggning, lifräddningsöfningar o. dyl. Uppvisningen gick med ordning och raskhet och såväl befäl som manskap hade all heder af densamma.

Kl. 5—6 em. besågo mötesdeltagarna under förra brandchefen i Falun Kapten Nordins ciceronskap Dala Fornsal, hvars minnen togos i intresserad betraktande.

Kl. $\frac{1}{2}$ 7 samlades man åter i Bergskolan, hvarvid demonstrerades olika slags brandmanuniformer, utrustningspersedlar o. d. Brandförman Emil Bergqvist, Göteborg, demonstrerade samtidigt det sätt, som sedan gammalt användts vid Göteborgs brandkår att reparera slangar, nämligen genom stoppning, och hvilket reparations sätt allmänt erkändes såsom det bästa.

Brandkorpral Carl Lagerström, Sundsvall, visade ett slags larmbyxor med strumpor samt ett af brandchefen i Sundsvall, Kapten G. Hellgren, konstrueradt glidstycke för bättlina, hvilket nog har framtid för sig.

Herr Leander Englund i Sundsvall visade sina utmärkta aluminiumkaskar för såväl brandbefäl som brandmanskap. Brandkorpral G. Th. Medin, Vesterås visade en anspänningsanordning för enspännat brandfordon. Anordningen är konstruerad och tillverkad af verkstadsförmannen M. Gustafsson vid Vesterås brandkår samt syntes vara mycket praktisk och billig.

Sedan dessa förevisningar afslutats höll öfverbrandmästare Klaes L. Carlsson, Göteborg, ett med skioptikonbilder belyst föredrag om »förbränningsmotorer och något om desammans användning i brandväsendets tjänst», och öfverbrandmästare Erik Blomgren, Göteborg, öfver »några brandkårsbilder», hvarvid i ett 90-tal ljusbilder brandväsendet i en hel del städer illustrerades. Härefter visade brandmästare Aug. Wiberg, Södertelje, ett antal humoristiska brandkårsbilder från Amerika. Föredragen, isynnerhet brandmästare Wibergs, belönades med kraftiga applåder.

Härmed var det slut på första dagens sammanträde.

Kl. 10 fm. den 23 samlades man åter i Bergsskolan. Sedan ordföranden hälsat de närvarande välkomna, uppläste vice ordföranden en hel mängd till förbundsmötet anlända hälsningstelegram, såsom från förbundets hedersledamöter f. d. brandchefen Elof Tegnér, brandchefen i Gefle, Otto v. Malmberg, brandchefen i Norrköping, R. Mossberg samt från brandcheferna Svinhufvud, Stockholm och Ekstedt, Göteborg.

Vidare hade telegram ankommit från kollegerna i Sundsvall, Malmö, Göteborg, Jönköping, Vesterås och Stockholm samt Danmark genom Bøstrup i Aarhus.

Först behandlades nu en motion från Göteborgs Brandkårs Kamratförening om tryckning af de i stadgarna gjorda ändringarna. Motionen bifölls.

Likaså bifölls en motion från samma förening, att protokollen måtte tryckas i så stort antal, att de olika föreningarnas arkiv äfven kunde erhålla dylika.

Samma förening hade uppställt frågan: »Äro Svenska Brandmannaförbundets styrelsemedlemmar i enl. med förbundets stadgar röstberättigade vid förbundsmötets förhandlingar, äfven om de inte äro valda som ombud?» till besvarande. Frågan besvarades med ett enhälligt ja, såvida det inte handlar om ansvarsfrihet för föreningen eller val af revisorer.

Från Söderhamn hade motionerats om, att från landets brandkårer måtte insamlas uppgifter om aflönings- och fridagsförhållanden, för att tjäna till ledning för de brandkårer, som ämnade söka förbättring af sina löneförhållanden och dyl. Styrelsen hade tillstyrkt motionen och redaktören meddelade, att han utan ersättning åtog sig att under juli månad i tryck utgifva en sådan tabell, blott förbundet bekostade tryckningen. Efter någon diskussion antogs redaktörens erbudande.

Samma förening hade föreslagit, att förbundet måtte hålla sina möten blott hvartannat år. Denna motion afslogs. Likaså afslogs

en motion från Karlstad, att årsafgiften måtte höjas så mycket, att förbundet kunde betala dagtraktamente för ombudena vid årsmötet.

Från Sundsvalls brandmannaförening hade motionerats om, att förbundsmötet måtte uttala sig för ändring af benämningarna brandsoldat, — korpral, — sergeant o. s. v. till brandman, brandförmän, brandmästare och öfverbrandmästare. Motionen bifölls.

I samband härmed upptogs uniformsfrågan, och uttalades önskvärdheten af större likformighet, isynnerhet hvad beteckningarna beträffade.

I dessa båda frågor beslutade mötet uppdraga åt styrelsen, att hos Svenska Brandcheferföreningen, som har en kommité tillsatt i saken, göra framställning om förbundets önskemål.

Från Lysekils brandmannaförening hade inlämnats en motion om »Hvad kan och bör Svenska Brandmannaförbundet åtgöra för höjande och förbättrande af brandväsendet i Sveriges mindre och medelstora städer?» I motionen framhölls vidare de riktlinier, som borde läggas till grund för ett åtgörande i denna fråga nämligen

»att hvarje stad, i förhållande till sin storlek och sitt läge, bör vara utrustad med tidsenlig och effektiv eldsläcknings- o. lifräddningsmateriel i tillräcklig mängd;

att brandtelegraf af tillförlitlig och god beskaffenhet skall finnas samt stå under ständig tillsyn af full kompetent personal;

att väl öfvad och efter förhållandena afpassad personal alltid skall finnas tillgänglig samt stå under fackutbildadt befäl;

att bostäder skall finnas i förening med brandredskapens förvaringslokaler, till den storlek, att de bekvämt kunna inrymma den personal, som erfordras för att i första hand bekämpa en eldsvada, samt

att brandkåren skall så aflönas, att brandtjänsten blir ett yrke, hvaraf personalen i hufvudsak kan erhålla sin näring.»

Mötet beslutade överlämna motionen till en kommité, bestående af herrar Erik Blomgren, Göteborg, Arv. Svensson, Alingsås och A. J. Nordmark, Lysekil, med uppdrag att utreda i hvad mån Svenska Brandmannaförbundet kan verka i berörda afseende.

Falu Brandmannaförening hade framlagt förslag om anskaffande af förbundsmedalj i guld och silver samt event. brons. att tilldelas dem, som i Svenska Brandmannaförbundets verksamhet inlagt de största förtjänsterna. Motionen afslogs delvis under den motiveringen, att den vore för tidigt väckt.

Styrelsens förslag om höjande af årsafgif-

Jonsreds Fabrikers Aktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.

ten från kr. 2: — till 2: 50 godkändes och kommer årsafgiften med prenumerationsafgiften för tidningen således att uppgå till 5 kr. för år. Denna afgift beslutade mötet skulle erläggas halffärsvis med kr. 2: 50 pr gång.

Frågan om länsombudens vara eller icke vara upptogs härefter. Under diskussionen framhölls, att dessa ombud i stort sett gjort ganska ringa nytta för anslutningen till förbundet, hvarför det yrkades på, att denna institution skulle slopas. Detta blef äfven mötets beslut.

Några skrivelser från Göteborgs brandkårs kamratförening, hvaraf den ena gick ut på, att förbundsmötets i Norrköping beslut angående enskilda aktiva medlemmars rätt att tillhöra förbundet ej skulle ha varit stadgenligt beslutadt, upplästes. Med anledning häraf upptogs samma fråga ånyo. Förbundsmötet beslutade nu *enhälligt* att biträda det beslut, som i berörda fråga fattades i Norrköping. Vidare beslutades *enhälligt*, att mötet såsom sådant skulle i öfrigt lämna skrivelserna utan afseende och ej besvara desamma.

Herr Nordmarks erinran angående kransar till aflidna förbundsmedlemmar beslutade tagas till protokollet.

Härefter framlade styrelsen sitt budgets förslag för nästkommande år, hvilket *enhälligt* antogs.

Från Sundsvall hade ingått telegrafisk inbjudan att afhålla nästa årsmöte därstädes. Mötesdeltagarne uttalade sin tacksamhet för inbjudningen, men fann det blifva för dyrbart att förlägga mötet så långt norr ut. Förslag framställdes, att i stället förlägga 1913 års för-

bundsmöte till Jönköping, hvilket förslag äfven godkändes.

Till ordförande för två år omvaldes öfverbrandmästare Klaes L. Carlsson, Göteborg.

Till styrelseledamöter för samma tid omvaldes v. brandchefen och brandmästaren R. Reinecke, Gefle, v. brandchefen och brandmästaren A. Nilsson, Karlskrona och v. brandmästaren Arv. Svensson, Alingsås. Till suppleant nyvaldes brandkorpral A. J. Nordmark, Lysekil. Till revisorer valdes brandförmannen Emil Bergqvist och brandkarlen K. Videll, Göteborg med hrr R. Andersson, Alingsås och E. G. Svärd, Borås, som suppleanter.

Strax före sammanträdet afslutades demonstrationer af brandchefen Carl Landström, Falun, några olika slag af slangkopplingar, och utspann sig om desamma en stunds diskussion.

I ett kort men hjärtligt anförande afvecklade ordföranden härefter mötesdeltagarne, o. riktade därvid ett särskildt tack till Falu brandkår och dess chef, denna tidnings redaktör m. fl. Sedan v. ordföranden talat för ordföranden, och efter kraftiga hurrarop för Svenska Brandmannaförbundet, upplöstes sammanträdet.

Kl. 5 em. demonstrerades från brandstationens torn ett par olika lifräddningsapparater och tillvägagångsätt vid själfräddning medelst bättlina.

Strax därefter besöktes Kopparvägen, hvars samlingar med allra största intresse togos i betraktande.

Härför skedde affärden till Falu grufva, för att bese en del af denna. Innan nedstigning i densamma kunde företagas, måste s. k. »grufkläder» påtagas, detta för att skydda de

Kongressledamöter i grufvräkter.

egna kläderna mot det i grufvan neddrypande rostvattnet. Att man tog sig riktigt bra ut i den habiten, synes tydligt af bilden å andra sidan.

Färden ned i grufvan var mycket intressant fastän något ansträngande. Försiktighet måste äfven iakttagas i de dåliga trapporna, ty belysningen var inte den bästa, ehuru hvar fjärde man hade försetts med lampa eller bloss.

När man kommit till en ort som kallades »Stora freden» gjordes halt. Här sjöngs unisont »Vårt land» med flera fosterländska sånger och tal hölls, och det hurrades.

Här nere demonstrerade också A.-B. Gasaccumulator i Stockholm sina utmärkta strålkastare, till hvilka vi nog torde få tillfälle återkomma.

Kl. 8 på aftonen voro mötesdeltagarna af Falu brandmannaförening inbjudna på supé å

Nya hotellet, hvilken blef synnerligen lyckad och intogs under den mest animerade stämning.

Med tåg söderut kl. 10,15 påföljande morgon lämnade de flesta mötesdeltagarna Falun. Alla hade emellertid samlats på perrongen vid järnvägsstationen tillika med Falu brandchef och brandmästare m. fl., och under hurrarop för Falu brandkår och Svenska Brandmannaförbundet ångade tåget iväg.

Totalintrycket för alla deltagarna var, att mötet i alla afseenden varit särdeles angenämt och lärorikt, och i hög grad bidragit till, att än ytterligare stärka sammanhållningen mellan landets brandmän, till gagn för dem själfva och fosterlandet.

Lysekils Brandkår.

År 1895 organiserades Lysekils fasta brandkår i det att kommunalfullmäktige i den dåvarande köpingen den 30 mars beslutade upprättandet af en fast brandkår på 10 man. Vid samma tillfälle beslöts också anläggning af brandtelegraf med 8 brandskåp, inköp af en ångspruta n:r 7 från Ludwigsbergs verkstad samt redskapskärra jämte erforderlig mängd slang. Allt för en kostnad af 10: 259 kr.

Före år 1895 fanns i Lysekil — utaf eldsläckningsmaterial, förutom vattenledning — 4 st. handkraftsprutor, däraf en för 30, en för 8 och två för 18 man. Vattenledningen anlades år 1891, men är ledningens högsta tryck blott 23 meter. Stadsfullmäktige har beslutat en större utvidgning och förbättring af densamma samt härför anslagit 100,000 kr. Sedan detta arbete slutförts, blir högsta trycket 38 meter.

År 1905 inköptes ytterligare en ångspruta, samma storlek och typ som den förutvarande, jämte redskapskärra, fullt utrustad. Samtidigt inköptes en mek. stege med en höjd af 15 meter, indelad i tre längder.

För uppförande af en stallbyggande med plats för tre hästar anlog stadsfullmäktige år 1910 erforderliga medel, hvarjämte beslöts på byggande af slangtorkningstornet, som också skall användas till exercistorn. Som brandkåren i Lysekil icke äger hästar, har aftal träffats med expressbyrån därstädes, att denna, mot viss ersättning, skall tillhandahålla tvenne hästar för brandväsendet.

För brandtelegrafen har under åren vidtagits en del förbättringar. Brandskåpens antal har ökat med tre och skall under 1912 den samma ytterligare utvidgas och brandskåp uppsättas på flera platser. Likaså kom-

mer vattenposterna, som i staden f. n. äro 23, att under innevarande år ökas med ett 10-tal poster. För brandkårens räkning har också en velociped samt tvenne eldsläckningsapparater — Minimax — inköpts, hvarjämte en kombinerad person- och redskapsvagn — Mariestadsmodell — beställts, hvilken skall levereras i april 1912.

Från 1906 års ingång tillökades fasta kåren med en brandkorpral och fem brandsoldater. Den består sålunda f. n. af 1 brandchef, 1 vice brandchef, 1 brandkorpral och 15 brandsoldater, hvaraf två äro maskinister. Under år 1910 organiserades fasta kårens reserv, bestående af 25 man, befäl inberäknadt.

Hyllad brandchef.

Brandchef Nils Lindmark, Hernösand.

Brandchefen i Hernösand, Nils Lindmark, fyllde den 17 april 40 år.

Med anledning häraf uppvaktades han nämnda dag kl 9 fm. af befäl och manskap vid fasta kåren jämte representanter från reservkåren, hvarvid brandmästaren J. M. Göhle framförde de uppvaktandes lyckönskningar och uttalade den förhoppningen, att det måtte förunnas brandkåren, att ännu i många år få behålla sin högt värderade chef.

Härefter öfverlämnades till brandchefen en minnesgåfva, bestående af ett rök- och skrifställ af oxideradt silver med följande inskription: »Till brandchefen N. Lindmark på 40-årsdagen. Från befäl och manskap vid Hernösands fasta brandkår och reservbrandkår.»

Brandchefen tackade för gåfvan, under det han framhöll, att han allt framgent såsom hitills skall söka göra sitt bästa för att vinna sina underordnades aktning och förtroende. Sedan ett fyrfaldigt lefve utbragts för den afhållne chefen och samtliga uppvaktande inbjudits, att senare på dagen intaga förrisningar i brandchefens bostad, var den enkla högtidligheten slut.

Brandchef Lindmark har från brandsoldat vid Malmö brandkår arbetat sig upp till den ställning han nu innehar.

Svenska Brandmannaförbundet.

Dikt af Carl Lagerström, uppläst vid festen för Svenska Brandmannaförbundets mötesdeltagare i Falun ^{23/4} 1912.

Det var dåsande lif och drömmar,
i spridda flockar man stred.
Det var dyrbar tid, man i strömmar
såg flykta i dådlös fred.
Och mörka vågorna brusade
hvarandra så lika till form.
Allt medan vindarna susade
lamt utan tecken till storm.

Då börjar vid hafstranden leka
en stormvind så munter i håg.
Snart synes den klipporna smeka
och tumla i sjudande våg.
Då ljuder signalen till samling,
den första för hänsvunna är.
Och den blef ett varsel om handling,
Och den blef ett tecken till vår.

Ifrån söder tonerna ljuda,
och mäktiga äro dess svall.
Slut leden! de manande bjuda
ty ett fältslag här stånda skall.
För framtidens friborna lära
i striden mot härjande brand.
För framtidens fackmannaära
må kämpas med hufvud och hand!

Det är tid att reda och röja
på fält och i skymmande snår.
Tid är ock att manligen plöja

och bida den anden som sår,
ty hvad båtar rödjarens krafter
om vettet blir gömt uti vrån?
Blott slagna till ett bli de makter
som stå emot blixtrar och dån.

Om partiska dåd vi ej drömma
och ej om politiska fall,
men kunskapens bågare tömma
till båtnad för kräfvande hall.
Vårt mål är att öfver partier,
slå ned vid den värnlöses härd.
När eldsdraken sprakande rider,
omgjordad med brinnande svärd.

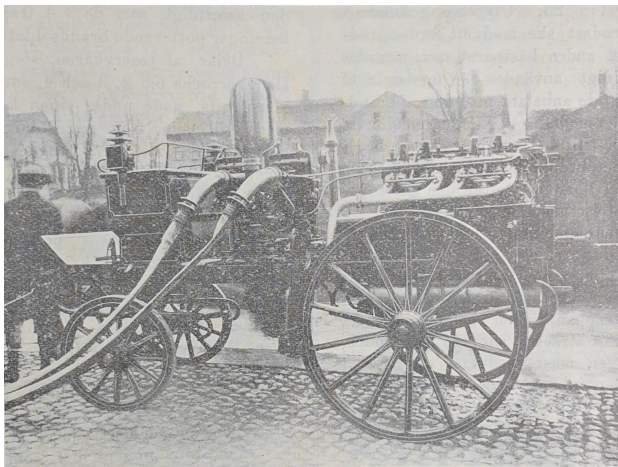
Och slaget vi redan ha vunnit
fast icke med svärd eller lod.

Och hägrande målet vi hunnit,
som i profetiorna stod.
Statt upp då till nyare tider
och teckna i minnande drag,
hur brandmannen sent omsider
för sig och sitt yrke skref lag.

Hur tider och tecken se'n falla
hur vindar och böljor än slå.
På vakt bör man finna oss alla
när larmsignalerna gå.
I enighet leda och råda
hvarandra i handlingens stund
och alltid med aktning skåda
vårt Svenska Brandmannaförbund.

Benzinmotorspruta.

Halmstads brandkår erhöi nyligen en af A.-B. S. Henrikssons Sprutfabrik i Stockholm tillverkad af 4 hjul monterad motorspruta. Vid afprofnig uppnåddes en strållängd af 49 meter genom 26 mm. munstycke och öfversteg kontrakterad strållängd med 5 meter. Vattmängden skulle vara 1,000 minutiliter, men erhöiis genom 2 st. 22 mm. munstycken 1,150 minutiliter. Sprutans igångsättning skedde på 10—12 sekunder och arbetade den lungt. Motagarne äro synnerligen belätna med densamma

och har leveransen utfördts af Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co., Stockholm.

Med diverse tillbehör betingade sprutan ett pris af 6,150 kronor.

Gynna annonsörerna!

Henrikssons Handkrafts-Sprutor

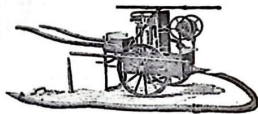
Tillverkas endast hos

A. B. S. Henrikssons Sprutfabrik & Mek. Verkstad

Stockholm :: Ligna :: Sö.

Telegrafadress: Sprutbolaget.

Rikstelefon 6053.

Anmärkningsvärda eldsvådor.

Linköping.

Fredagen den 29 mars kl. 11,20 fm. alarmrades Linköpings brandkår genom telefon af en patrullerande poliskonstapel till f. d. Nylanderska trevåningshuset Nygatan 25. Utryckning kunde i första ögonblicket endast ske med ett fordon, redskapsvagnen, enär det andra hästparet motionerades i staden och samtidigt användes för forslande af manskap, som verkställdes anbefald profning af brandtelegrafens. Nästan omedelbart kunde emellertid dessa hästar, som för tillfället befunno sig vid Karlberg hemkallas genom brandtelegrafens telefon, och inträffade omkring 10 minuter efter den först anlända vagnen med stora mekaniska stegen.

Vid brandkårens ankomst trängde tät rök ut ur vindens fönstergluggar och vid takfoten rundt hela huset. Då någon uppfattning om eldhårdens läge ej genast kunde erhållas drogs en slangledning upp för hufvudtrappan. Men befanns det då, att denna trappa icke sträckte sig upp till vinden, hvarför slangledningen måste nedtagas och istället dragas upp i en från inkörsporten befintlig trappuppgång. Samtidigt drogs en andra ledning öfver gården och uppför kökstrappan. Genom järndörrarna till vinden försökte man därefter tränga intill eldhården, men hindrades af den intensiva hetten och af röken, som genom på vinden upphängda kläder blifvit mycket svår att utihärda. Tung och kvävande låg den ända ned på golfvet. Icke ens med tillhjälp af en rökskyddsapparat lyckades man afsevärdt tränga in på vinden.

Ett nytt angrepp gjordes med tillhjälp af den då anlända mekaniska stegen. Stegen restes från Nygatan och genom takfönster och upphuggna hål leddes en slangledning in mot där upptäckta brandhärder. Men äfven här blef röken outihärdlig och en brandkonstapel höll på att förlora medvetandet uppe på taket. Det blef nödvändigt

att draga sig tillbaka och försöka angreppet från annan takpunkt mera i lovert. Stegen förflyttades till Tanneforsgatan, två slangar uppdrogos och åter gick man mot elden, upptagande nya hål i taket. Genom dessa afledes en del af den besvärande röken och småningom kunde man tränga ned till vinden samtidigt som de vid trappuppgångens slangledning posterande brandsoldaterna kunde avancera.

Delar af reservkåren, stegareafdelningen samt slangkårrorna n:o 2, 3 och 4, som omkring kl. 11,40 alarmerats, hade under tiden kommit i verksamhet med en slang från gårdsidan, upptagen på taket medelst lilla mekaniska stegen, samt en slang upptagen på handl. Wentzells hus.

Omkring kl. 1,15 hade brandkåren blifvit herre öfver elden. För att minska vattenskadan hade emellertid reservkårens personal uppsändts till de öfversta våningarna, hvarifrån det nedträngande vattnet med skyfflar och pyttisar uppsamlades och utkastades genom fönstren. Kl. 2 kunde reservkåren och större delen af brandkåren hemförlovas. Eftersläckning pågick ytterligare omkring halfannan timme.

Omkring 700 m. slang, uppdelad på 6 ledningar, kommo till användning. Det hela leddes af stadens brandchef Majoren K. von Feilitzen.

Vindsinredningen blef, som man kunde vänta, helt och hållet förstörd och äfven takbjälkarne voro illa åtgångna. De talrika tillhörigheter, för hvilka vinden tjänade som förvaringsrum, blefvo lågornas rof.

Så brann t. ex. en hel byk, som för tillfället var upphängd å torkvinden, ett flertal velocipeder o. s. v. I ett vedupplag, placeradt i ett hörn af vinden, hade elden fått god näring.

På hvad sätt elden uppkommit har ännu ej kunnat utrönas.

— m.

Ordet fritt.

Till

Redaktionen af Svensk Brandkärtidning,
Göteborg.

Bör slangen utläggas från eldstället eller från brandposten?

Med anledning af en artikel i ofvanstående fråga, i ett föregående nummer af Svensk Brandkärs-Tidning, vill undertecknad framlägga några synpunkter, som af författaren till den ofvannämnda artikeln tydligen ej beaktats. Det torde nog inte alltid vara gammal vana som gör, att man så ogärna öfvergår till nya metoder, utan många gånger har nog det gamla sina fördelar, och jag skall försöka påvisa några, som det gamla sättet har framför det nya, angående slangutläggning. — Sträckes slangen från eldstället, åtgår alltid minst fyra man. Sträckes den från brandpost behöfs ej mer än tre man, hvilka då utföra samma arbete på samma tid, som i motsatt fall fyra skulle utföra. Således en inbesparing af en man. Hvilken betydelse detta har vid en större eldsvåda, då tre å fyra slangledningar genast behöfs, anses lätt. Sträckes slangen från eldstället måste först strålföraren vid eldstället rifva af så stor del af slangen som han tror sig behöfva. Följden blir den, att slangen, åtminstone till en början, kommer att ligga i bukter närmast eldstället. När slangutläggarna sedan komma till brandposten med slangrullen, så kan där också bli en 15 å 20 meter öfverflödlig slang som måste rifvas af rullen. Sådant tager tid och vid brandposten blir slangen äfvenledes där liggande i bukter. Är gatan smal så blir detta hindrande för trafiken och slangen kan lätt bli skadad. Sträckes då åter slangen från brandpost, så ligger den rak och utan bukter fram till eldstället och ingen tid går bort med att stå vid brandposten och linda af en massa öfverflödlig slang, för att komma till kopplingen. Utläggas slangen från brandpost, så behöfver väl därför inte redskapen stanna vid brandposten. Det är väl ingenting som hindrar att äfven då köra fram närmare eldstället. Nu är att märka, att här blott är fråga om sådana fall, då brandposten befinner sig på ett jämförelsevis långt afstånd från eldstället. I de flesta fall är väl brandposten belägen så nära eldstället, att man har redskapen i sin omedelbara närhet, äfven om fordonen stanna vid brandposten. I ett sådant fall, då t. ex. eldstället är beläget låt oss säga 300 meter från brandposten, att då köra förbi brandposten och fram till eldstället, därmed vinnes väl ingen tid? Istället är det både mera tidsbesparande och praktiskt, att när fordonet anländer till brandpo-

sten, den som har befälet ger signal att slang skall utläggas. Vagnen saktar, en man stannar, gör en brandposthufvudet och kopplar, två man taga slangrullen och följa efter vagnen så fort de förmå. När slangen på den första rullen är slut, äro två man redo att fastsätta med den andra o. s. v. fram till eldstället.

Signal om vatten gifves strålföraren kopplar strålröret och gör sig redo att angripa elden. Skall lifräddning företagas eller stegar resas så finns manskapet samladt vid eldstället och ett effektivt släckningsarbete kan genast börja. Om nu slangen skulle utlagts från eldstället, så hade all slang måste bäras till brandposten och därtill hade åtgätt sex eller allra minst fyra man, och under tiden hade strålföraren fått stå vid eldstället med strålröret i hand utan att kunna utträta någonting. Skall stegar resas, eller något annat utföras, måste sådant anstå tills manskapet hunnit samlas vid eldstället för andra gången.

Användes skruf eller ögonblickskoppling, så att man endast kan använda ett sätt att lägga ut slang, antingen från brandpost eller mot brandpost, så anser jag, att det mest praktiska tids- och arbetsbesparande är att sträcka slangen från brandpost. Används liksidig koppling, hvilket ju är att rekommendera, kan man ju mer lämpa sig efter omständigheterna och använda det sätt som för tillfället synes lämpligast.

Atos.

Förbundsangelägenheter.

Som synes af beslutet å förbundsmötet i Falun, har redaktionen åtagit sig att från de olika brandkärerna insamla uppgifter öfver aflönings- och fridagsförhållandena vid de olika brandkärerna, för att sedan i tryck utgifvas och bifogas tidningen i juli månad.

Sprutslangar

af alla slag,

Kopplingar och Slangarmatur,

Tekniska Gummivaror,

Maskinpackningar

billigast hos

Göteborgs Gummibolag,
Göteborg.

ALLMÄNNA- BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm E. Bergström & Co. Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gelfe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.	Specialaffär för Brandmateriel.
--	--

Med anledning häraf får red. på det vördsamaste anhålla, att *snarast möjligt* dylika uppgifter måtte till redaktionen insändas, och vara så omfattande och noggrant uppgjorda, som låter sig göra.

Redaktionen.

Förbundets ordförande har bedt oss meddela, att till honom har från *Örebro brandkårs kamratförening* ankommit en skrivelse med inbjudan att hålla årsmöte därstädes år 1913 i stället för i Jönköping, som beslutades å förbundsmötet.

Det vore därför önskligt, om de olika brandmannaföreningarna snarast möjligt ville yttra sig i saken och skriftligen tillställa ordföranden sitt svar.

Red.

Till styrelse för *Örebro brandkårs kamratförening* för år 1912, har föreningen utsett till ordförande G. A. Johansson, vice ordförande E. Johansson, kassör E. Bergkvist, sekreterare och korresponderande sekr. J. A. Sundkvist.

För Örebro Brandkårs kamratförening,

J. A. Sundkvist,

Sekr.

Notiser.

Brandmateriel. Hospitalet i Vestervik har inköpt slangkärror med 300 mtr. slang, försedd med tillhörande 63 mm. Idealkopplingar och reglerbara strålörmsmunstycken; stegar, brandsegel, rutschduk, elektriska handlyktor och 20 st. lifräddningslinor »Ideal», m. m. Leveransen utförd af Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co. Stockholm.

Strålkastare. Stockholms brandkår, har af Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co. Stockholm, inköpt en strålkastare för belysning vid eldstället. Den är monterad i en låda och drifves med dissonsgas från en behållare med 8 timmars lystid.

Lifräddningsapparat för bostäder. Grängsbergsbolaget har nyligen inköpt 250 st. af den omtyckta lifräddningslinan »Ideal» med broms och gördel för att upphängas i dess bostäder.

Den är lika användbar för själfräddning som för räddning af andra personer. Tillverkas och försäljes af Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co. Stockholm.

Brandmateriel. Mjölby municipalsamhälle har inköpt redskapskärror med skarfstegar, slangrullar, bergningslinor, rökskyddare, elektriska handlyktor, m. m. samt personliga utrustningsmateriel, såsom kaskar, bälten, handlinor, etc. från Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co. Stockholm.

Slangmateriel. Södertelje reservbrandkår har i dagarna på all sin slangmateriel, sprutor, etc. anordnat Idealkopplingar för att blifva i likhet med den fasta brandkårens materiel.

Arbetet har utförts af Allmänna Brandredskapsaffären E. Bergström & Co. Stockholm.

Mekanisk stege. Stockholms brandkår erhöll den 30 December 1911 en af Allmänna Brandredskapsaffären, E. Bergström & Co., Stockholm, tillverkad mekanisk stege, hvarmed öppnas en höjd af 27 meter.

På denna stege är utförd en hel del förbättringar, såväl med afseende på materiel som konstruktion, hvarigenom manöverservisen kunnat minskas från 10 till 7 man. Ar 1910 leverade samma firma en likadan stege till nämnda kår.

Den för Stockholms brandkårs räkning beställda s. k. skolbilen, som förfärdigats hos Scania-Vabis i Malmö har anländt och håller nu på att förses med öfverbyggnad som utföres på kårens verkstäder.

Vagnen anordnas såsom wurst med plats för 10 man och skall användas för utbildande af chaufförer samt torde framdeles komma i bruk för transport af manskap vid utryckningar.

Belönad rädighet. Genom länsman Nelson i Örgryte har till fem personer utdelats en summa af 100 kr., som af försäkringsaktiebol. Svea ställts till förfogande för utdelande af belöningar för kraftigt ingripande vid eldsvadan i Böö den 13 januari. Personerna äro poliskonstaplarna Albin Engqvist, A. B. Berndtson, banktjänstemannen L. Hjelmgren, 25 kr. hvardera, kontoristen Helmer Kirsten 15 kr. och målaren Per Grahn 10 kr. Huset brann ned till grunden.

Föredrag om brandväsendet. Inför ett auditorium på ett femtiotal personer höll brandchefen i HERNÖSAND Nils Lindmark den 9 mars på kvällen i Kramfors ett med lifligt intresse åhördt föredrag om behöfv af ett ordnat brandväsende på landsbygden. Talaren betonade särskildt betydelsen af att bilda frivilliga brandkårer, hvilka visat sig kunna fylla rätt stora kr af ett effektivt brandväsende.

Följande dag hade interimsstyrelsen för Väster-norrlands läns brandkårsförbund sammanträde. Därvid uppgjordes och antogs förslag till förbundsstadgar.

Rättelse.

Under rubriken »Pensionerad brandman» i vårt förra nummer stod, att Sandström befordrades till förman den 1 nov. 1905, skall vara den 1 nov. 1895.